Hornobečvanský ZPRAVODAJ

/ ČERVENEC 2016 / / www.hornibecva.cz/zpravodaj / / cena: 3,- Kč /

II. setkání na Kotlové

Haferobraní

Myslivecký výlet

Turnaj údolí 2016

Léto, voda a prázdniny

OKÉNKO DO HISTORIE HORNÍ BEČVY

Kamenné stavební obětiny

FOTOREPORT ZE SOUSEDSKÉHO SETKÁNÍ

Cérky a Vedúcí z cimbálové muziky Jiřího Nechanického

Naši malí Valášci Jarášci odtancovali z Bečvy Až do Jičína

Soubor Haferka též provětral krpce

O kopu srandy se postarali Alois Vemeno a Bedřich Voháňka

Děti měly za chvíli plné ručičky nafukovacích jezevčíků, myší a žiraf

Jedna z důležitých součástí celé akce - spokojené publikum

A druhá důležitá součást - moderátorka Nikol Birklenová s panem starostou losují šťastné výherce

Haferové knedlíky byly opět velkým lákadlem

Stateční soutěžící

Sláva vítězům, čest poraženým

Dance rebels junior - je vidět, že i street dance se na Bečvě daří

Dance rebels kids - pořádná dávka tance

Dechová hudba Záhořané, letos nově ve valašském

Kapela Z Horní Dolní a dál na jih předvedla, že i valašština je zpěvný jazyk

Kapela BeSmart 39 roztancovala Bečvany v rytmu retro hudby

Autoři fotografií: Dana Křenková, Martina Vašková, Jaroslav Čáp.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Motto:
Chcete žít dobře? Kdo by nechtěl!
Horatius Quintus Flaccus

Blahopřání

V červenci oslaví svá životní jubilea tito naši spoluobčané:

Karel KŘENEK
Zdenka MALINOVÁ
Zdenka BÁRTKOVÁ
Gertruda HOFERKOVÁ
Vilemína ERMISOVÁ
Ing. Jiří HORÁK
Vladimír BAROŠ
Josef MALINA
Jindřiška CHOVANCOVÁ
Anna ZETOCHOVÁ
Ludmila KYŠÁKOVÁ
Zdeňka BĚTUŇÁKOVÁ

Stříbrnou svatbu,
dvacet pět let společného života oslaví manželé
René a Daniela KRETKOVI.

Všem červencovým oslavencům a stříbrnému manželskému páru přejeme do dalších let hodně lásky, životní pohodu a především pevné zdraví.

**Paní Františka Bambušková,
která je nejstarší občankou obce Horní Bečva,
oslavila dne 13. 06. 2016 životní jubileum 96 let.**

K těmto významným narozeninám přišel poblahopřát starosta pan Rudolf Bernát s matrikářkou paní Janou Poláchovou. Po gratulaci se jubilantka podepsala do pamětní knihy obce.
Paní Františka Bambušková bydlí v rodinném domě u nejstaršího syna Josefa Bambuška. Společně s manželkou Janou se o maminku s láskou a pečlivostí starají.
Děkujeme za pozvání a přejeme paní Františce Bambuškové i celé rodině hlavně zdraví, spokojenost a rodinnou pohodu.

V červnu 2016 oslavila životní jubileum 95 let druhá nejstarší občanka obce paní Marta Křenková a v květnu 2016 oslavila životní jubileum 94 let třetí nejstarší občanka obce paní Veronika Fiurášková.

Jubilantkám přejeme hodně zdraví, spokojenost a rodinnou pohodu.

Vzpomínky

Odešel tou cestou, kterou jde každý sám, jen dveře vzpomínek zanechal nám…

Dne 5. července 2016 by oslavil svůj svátek a 10. srpna osmdesáté první narozeniny milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček

pan Cyril ONDRUCH

S láskou vzpomíná manželka s rodinou a pravnučka Anička.

Všecko na světě je na obrátku a život lidský – jako sen.

Dne 7. července 2016 uplyne rok ode dne, kdy nás navždy opustila moje manželka, naše maminka, babička a prababička

paní Anna MARTINÁKOVÁ

S úctou a láskou vzpomínají manžel a děti s rodinami.

***Čas plyne a nevrátí co vzal, jen bolestné vzpomínky zanechal…
Odešel jsi tak náhle, nikdo to nečekal, osud to chtěl, jen to moc uspěchal.***

Dne 12. července 2016 uplyne deset let ode dne, kdy nás navždy opustil milovaný manžel a tatínek

pan Ladislav KŘENEK

S láskou vzpomínají manželka Marta a dcera Petra s rodinou.

Utichlo srdce, uběhl čas, vzpomínky v srdci má každý z nás.

Dne 16. července 2016 vzpomeneme 9. smutné výročí tragického úmrtí našeho manžela, tatínka a dědečka

pana Václava POLÁCHA

S láskou vzpomínají manželka Karla, syn Jiří s rodinou a dcera Zdenka s rodinou.

Utichlo srdce znavené, nebylo z ocele, nebylo z kamene. Utichlo a odešlo spát, budeme na něj stále vzpomínat.

Dne 17. července 2016 by se naše maminka

paní Alžběta JUŘÍKOVÁ

dožila sedmdesáti osmi let.
S láskou vzpomínají dcery s rodinami.

Vzpomínky

Ty jsi nás miloval a pro nás jsi žil, za vše Ti děkujeme, hodný jsi byl.
Šťastná léta s Tebou prožitá, nezapomeneme do konce života.
Scházíš mi, scházíš nám.

Dne 18. července 2016
uplyne jeden rok ode dne,
kdy nás navždy opustil

pan Jaromír O N D R U C H

S láskou a úctou vzpomíná
manželka, syn Tomášek, maminka
a sourozenci s rodinami.

Utichlo srdce Tvé znavené, na věky šel jsi již spát.
V Tvém krásném rodném kraji, kde ses tak vracel rád,
s láskou si na Tebe vzpomene
příbuzný, známý i kamarád.

Dne 30. července 2016 vzpomeneme
první smutné výročí úmrtí

pana Františka K Ř E N K A

S láskou a úctou vzpomíná
manželka Anna, synové Vlastimil,
František a Pavel s rodinami,
čtyři sourozenci s rodinami,
ostatní příbuzní a známí.

Utichlo srdce, uběhl čas, vzpomínky v srdci má každý z nás.

Dne 30. července 2016 by oslavila
devadesáté narozeniny naše maminka

paní Alenka D E D K O V Á

Opustila nás 22. února 2013.

S láskou vzpomínají dcera Alena
s manželem, syn Pavel s manželkou
a syn Miroslav s manželkou,
vnučky Radka a Alena s rodinami,
Andrea a Alice s rodinami, vnuk Daniel
a ostatní příbuzní.

MŠE SVATÉ VE FARNÍM KOSTELE SV. JANA A PAVLA V HORNÍ BEČVĚ – ČERVENEC 2016

Motto:
„Žal se zmenší až tehdy, když už nemůže dále růst."
Syrus Publius

1.7. 7.30 na úmysl dárce
2.7. 7.30 za zemřelé Josefa a Ludmilu Solanské a rodinu Solanskou
3.7. 10.00 za zemřelého Jana Křenka, syna Jana a vnučku Boženu Minarčíkovou
4.7 7.30 za zemřelou Ludmilu Křenkovou, Libora Křenka, Emila Křenka a celou rodinu Křenkovu
5.7. 8.00 za zemřelého Josefa Vítka, rodiče z obou stran, živou a zemřelou rodinu Vítkovu
6.7. 7.30 za zemřelého Josefa Machálka, rodiče Machálkovy, šest dětí a čtyři vnuky
7.7. 7.30 za zemřelého Františka Proroka, rodinu z obou stran a duše v očistci
8.7. 7.30 za zemřelé Cyrila a Amálii Vojkůvkovy, vnuka Františka a rodinu
9.7. 7.30 za zemřelé rodiče Metoděje a Annu Vašutovy, zetě Bohuslava Kretka a jeho zemřelou rodinu
10.7. 10.00 za zemřelé rodiče Marii a Antonína Machálkovy, syna Jaromíra, živou a zemřelou rodinu Machálkovu a duše v očistci
11.7. 7.30 za zemřelou Jarmilu Barošovou a Ing. Václava Baroše
12.7. 7.30 za zemřelé rodiče Pavlíčkovy, oboje rodiče a dceru Danu
13.7. 7.30 za zemřelou rodinu
14.7. 7.30 na úmysl dárce
15.7. 7.30 na jistý úmysl
16.7. 7.30 za zemřelého Jindřicha Stavinohu, sourozence a rodiče z obou stran
17.7. 10.00 za zemřelé Anastázii a Jana Křenkovy, syna Františka, zetě Emila a snachu Marii
18.7. 7.30 za zemřelého Jaromíra Ondrucha, bratra Karla a otce
19.7. 7.30 za duše v očistci
20.7. 7.30 na jistý úmysl
21.7. 7.30 za zemřelé rodiče a děti
22.7. 7.30 za zemřelého Jana Koláčka a rodiče z obou stran
23.7. 7.30 za zemřelou Annu Martinákovou při příležitosti prvního výročí úmrtí
24.7. 10.00 za zemřelého Jindřicha Polácha, manželku, sestru Amálii a rodiče z obou stran
25.7. 7.30 na úmysl dárce
26.7. 7.30 za zemřelé rodiče Annu a Františka Chovancovy, sourozence Marii, Josefa, Bedřicha a Stanislava a rodiče Barošovy
27.7. 7.30 na jistý úmysl
28.7. 7.30 za zemřelou rodinu
29.7. 7.30 za všechny věrné zemřelé
30.7. 7.30 za zemřelého Oldřicha Dobeše, rodiče, dceru Martu, vnuka Jaroslava a duše v očistci
31.7. 10.00 za zemřelé Metoděje a Amálii Macečkovy, rodiče z obou stran, bratry, sestry a duše v očistci
1.8. 7.30 za zemřelé Rudolfa a Ludmilu Juroškovy a jejich syna Josefa
2.8. 7.30 za požehnání a pomoc pro novomanžele
3.8. 7.30 na úmysl dárce
4.8. 7.30 za zemřelé rodiče Anežku a Jana Plucnarovy, jejich rodiče a sourozence, dvě snachy a vnučku Evu
5.8. 7.30 za zemřelého Juliuse Solanského, rodiče a sourozence z obou stran, Rudolfa Fárka a duše v očistci
6.8. 7.30 za zemřelé rodiče Marii a Karla Pavlicovy, dceru, zetě a celou zemřelou rodinu
7.8. 10.00 za zemřelé Zdenku a Tomáše Ondruchovy a Štěpánku Klepáčovou

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

ČEZ Distribuce a.s.

Vám v souladu se zákonem 458/2000 Sb.
oznamuje, **že z důvodu práce na vedení vysokého napětí bude přerušena dodávka elektrické energie pro:**

• část obce Horní Bečva
(Pod Bukovinami, Bukoviny,…)
vypínání el. energie dne 11. 7. 2016 od 7:30 do 10:30 hod.

Tříděný odpad **Plasty - žluté pytle; Sklo - zelené pytle; Papír - ve svázaných balících**

Svoz tříděného odpadu: 29. 7. 2016

Omezení dodávek vody v oblasti okolí přehrady a Rálišky

V souvislosti s neobvykle vysokou spotřebou pitné vody z vodního zdroje Šorstýn, bude od dnešního dne v oblasti přehrady a Rálišky dočasně přerušena dodávka pitné vody, **a to denně v době od 22:00 do 06:00 hod.**

Zároveň žádáme všechny odběratele vody v této oblasti, o provedení kontroly svého připojení na vodovodní řád a nahlášení případné poruchy na Obecní úřad.

ŘEKLI O NÁS…

Valašské Colorádo

„Ale nekazme si hezké letní odpoledne, ať nám barva očí nevybledne, protože jsou neposedné a musí se zahledět v dálky nedohledné…“ zažertoval Jan Werich, když jsme míjeli Rožnov a mířili k Dolní, Prostřední a posléze Horní Bečvě.

„Sakra, to Valašsko je samá Bečva,“ řekl už v té Prostřední. A to ještě nevěděl o Horní, kde byl teprve cíl naší cesty.

Když si přečetl návěstní tabuli, začal se smát: *„No vidíš, a v tom je kus lidového humoru. Mají svou řeku, svoje Colorádo, žel bez příznačných kaňónů, ale podle ní si třikrát dali jméno obcím. V tom je kus smyslu pro nesmysl, pro ten šťavnatý lidový humor. Koho by to napadlo. Asi to hodnotěj tak, že není-li v něčem humor, je to jako mrtvý maso. To se tak hodí na talíř jako biftek, ale naprosto ne mezi lidi. Ale tam, kde humor je, a Valaši sú s humorem jedna rodina, má to ihned svoji člověčinu. Hned víš, že všechny ty Bečvy Valachů jsou plničké života…“* připoznamenal, když jsme už zaparkovali u přehrady na Horní Bečvě a zkoušeli jsme v přehradním přítoku své štěstí.

„Na pstruhy je moc pěkně. Pojďme na pivo, ať se trochu zchladíme a budeme postupovat řekou stále níž. Uvidíme, jestli tam najdeme kousek místa, kde i pro nás nějaký pstruh ještě zbude…“

V otevřeném prostoru Prostřední Bečvy, propálení sluncem a vysílení až do dna, ukájíme žízeň pivními posedlostmi. Pití nám přinesla krásná děvčica. To stálo za to se za ní ohlédnout.

„To jsou tak krásné holky na Valašsku? Ty by se ani neměly vdávat, protože udělají každého chlapa nešťastného. Víš, kolik jí tady nadbíhá chlapů denně?“

Úryvek z knihy Miroslava Batíka – Dovolená s Janem

STAŘÍČEK POVJEDALI

Švrlač

Ten deň byl jak všecky ostatní edem cosi viselo ve vzduchu. Stařenka furt edem frkala barchestků a furt si cosi špitala pod nosem. Venku pršelo, chalúpka byla plná lufťákú a tož sa stařiček rozhod, že pújde stařence udělať švrlač, kerý jí slubuje už od vánoc. Vzal nožík, vytáh z poza tráma schovaný kúsek vánočního

stromka a dal sa strúhať. Jedna lufťačka z Olomúca viděla stařička cosik krútiť a tož si přisedla za ním na prah kolně a zvědavo sa vyptávala: *„A co že to stařičku děláte?“* Stařiček odpověděl: *„Tož to je taký zvláštní inštrument do kuchyně, bez kterého sa žádná robka na Valašsku neobejde. To vy ale na tej Hané nemožete potřebovať, tam máte všeckého do foroty. Kukuřicu, žito, tož všecko, to edem tu sa teho moc neurodí.“* Lufťačka z teho zatým moc chytrá nebyla, tož sa ptala dalej: *„A co s tím má společného tota věc, kterou vyřezáváte?„* Stařiček sa na ňu edem krátko podíval a začli: *„No to dáte vařiť litr mléka, a až sa zavaří, stačí daťdvě lyžky krupice a totým švrlačem co dělám rychlo švrlať, do téj doby než je krupice plný hrnec. Čím rychlejší švrlete, tým je krupice věcej!“*

No to už sa lufťačce jináč líbilo. To prý je velmi dobrá věc, a že estli by jí stařiček též taký neudělál?

Stařiček na to: *„I udělám, udělám. Dyž ně kúpíte paklu tabáku, tož baže že udělám.“*

Tak lufťáci vyměnili švrlač za paklu tabáku a odjeli.

Druhý rok sa zasej zetkali a přišla řeč na ten švrlač a krupicu. Že to prý skúšali aji sa prý s manželem u teho švrlání střídali, ale krupice bylo furt málo a byla jakási řídká.

Na to stařiček pohotově: *„A z jakého mléka ste to klohnili? Tož to musí být domácí a vařiť sa to nemože na jakémsi plyně ale pěkně na špohertu. A jistě ste aji málo švrlali.“*

Tož prostě všecko bylo zlé, edem švrláč od stařička temu ve vině nebýl.

Pavel Bártek

NA VALAŠSKÝCH KOTÁROCH

POVĚSTI Z RADHOŠŤA

O sirotkovi z Radhošťa

V jednej chalúpce odemřeli rázem gazda aj gazděna, zanechali po sobě dva ogárky a potem už edem samú bídu. Gazda měl bratra a ten, že sa ogárkú ujme. Ale jeho ženě sa to ani trošku nepozdávalo a furt edem nařikala: *„Sami máme plnú chalupu děcek a eště jakési cizí. Gdo jich podle tebja bude všecky živiť? Ten starší to nepravím, ten už aspoň cosi na poli udělá, ale co s tým mladším? Edem samá oštara!“* A špárala do gazdy tak dlúho až sa aji on nechal umluviť.

A tož malého Michálka vzal jednú za svítání na Radhošť, že idú hledať poklady. Malý ogárek netušil nic zlého a tak za strýčkem vesele poskakoval, prozpěvoval si a beze strachu s ním vlezl aj do jedné radhošťské ďúry. Strýc měl v ruce světidlo a tož spolu prolezli tých jezkyní věcej. Až v jednej sa zastavili a strýček povídá: *„Tudy na mňa počkaj, toť máš chleba a zahýbák, najez sa, já sa zatým podívám dalej.“*

Michálek seděl na kameňu a strýc aji s mihotavým světélkem sa mu pomály ztrácali. Ogárek byl ticho jak pěna a dyž celý krajíc chleba snědl už mu byla dlúhá chvíla. Strýc sa ale furt nevracal a aji dyž malý Michálek po dvacáté volal, nikdo ho tam neslyšel. V tu chvílu si pravil, že je s ním konec a že ho tu strýc nechal napospas skalám. Za chvílu usnul a začal sa mu zdáť roztodivný sen.

Táhlo kolem něho podzemní vojsko. Koně cválali kolem něho, ale země sa nedotýkali a když si lepší prohlédl vojáky, ti spali jak drvena. Edem strážci, kteří provázali vojsko vnitřkem jeskyní, byli bdělí. Jeden z nich sa před Michálkem zastavil a pravil mu: *„Neboj sa, ty tu nezahyneš! Daj sa po našich stopách, dojdeš do takej velkej jeskyně, kde visá od stropu střechýle, tu projdi a zachráníš sa!“*

V tem sa probudil. Nevěděl, estli sa mu to edem nezdálo. Vydal sa podle vojákovy rady a opravdu za chvílu došel do velkej jeskyně, kde ze stropu visely samé střechýle, které zářily jak slunéčko. Michal měl radosť už edem z teho, že už není ve tmě a eště sa ocitnul vprostřed takej nádhery. Jak sa tak rozhlížal po stropě, hleděť pod nohy dočista zapomněl. A naráz škobrt! Rychlo sa natáhl po dvoch střechýloch, ty sa ale ulomily a zostaly mu v rukách. Michálek padal a padal. Dopadl tvrdo a zasej do další ďúry. Už už si pravil, že sa z tej patálie nevymotá, rozhlédnul sa a naráz uviděl paprsek denního světélka, který sa edem tak nesměle dral nitrem skály. Neváhal ani chvilečku a z posledních sil sa hnedkaj vydal za slunéčkem.

Dyž sa konečně prodrápal z tmavého radhošťského podzemí padl do trávy, která byla eště mokrá od ranní rosy a dlúho odpočíval.

Na cestu sa vydal až dyž bylo slunko vysoko nad ním. Nešel však hledať strýcovo stavení, dyť by ho tam též nic dobrého nečekalo. Šel, kde ho nohy nesly.

Už hodně k večeru došel k bráně jakéhosi hradu, kde před branú stál žoldnéř. Vyptal si od něho kúsek chleba a trochu vody. Jak vytahoval ze zajdáku zahýbák, blýskly sa mu v tej tašce zlaté střechýle, které mu zostaly v rukách, dyž padal týmiďúrami. Teho si žoldnéř hnedkaj všiml a odvedl ogárka za hradním pánem.

Michálek mu všecko povykládal pěkně od začátku. Dyž to urozený pán slyšel, zželelo sa mu ogárka natolik, že si ho na hradě nechal a přijal ho za vlastního.

Roky utekaly jak voda cedílkem a z Michálka sa stal Michal. Čas hradního pána sa už též nachýlil. Než ale zemřel, odkázal Michalovi celý hrad aj panství. Edem toto mu přísno nakázal: *„Nikdy nezapomínaj, že si sám z bídy přišel a proto chudé a bědné neodháňaj, ale dycky jim pomož!“* Po pánově smrti vládl Michal na hradě a kdejakému pocestnému, nebo žebrákovi dycky pomohl a kúskem jídla a pití jich obdaroval.

Jedneho dňa přišel na hrad stařec, který též žádal o trochu jídla a vody. Mladý pán vyslechl jeho prosbu a pečlivo si stařička prohlížal. Potem zavolal služebníka, aby mu donesl chleba a s ním aji jeho starý zahýbák. Služebník všecko donesl a Michal podával starcovi pecen aj s nožíkem do ruk, aby si pokrajoval. Dyž stařiček spatřil ten zahýbák, vykřikl: *„Milostivý pane, nemučte mňa a pravte, kde ste vzal ten nožík? Už vjec jak dvacet rokú hledám aspoň nejakú stopu, abych našel teho, kemu toten nožík patřil, neboť sem mu velice ublížil!“*

V tem sa Michal edem usmál: *„Strýčku, cožpak vy nepoznáváte sirotka po svojim bratrovi?“*

Stařec padl na kolena a prosil o odpuštění. Michal ho pozvedl a pravil: *„Nebojte sa strýcu já už sem vám všecko odpustil!“*

A tož mladý pán býval na hradě ze svojim strýcem. Neuplynul ale ani rok a strýček skonal. Umíral ale s klidným svědomím, že sirotek Michal v Radhošti nezahynúl. **|TB|**

OKÉNKO DO MINULOSTI HORNÍ BEČVY

Kamenné stavební obětiny z Horní Bečvy

Stavbě přehrady na Horní Bečvě musely ustoupit tři stavení. Někdy kolem r. 1935 při bourání jedné z chalup (byla údajně stará přes 200 let), se pod jejím prahem našla zakopaná zvláštní kamenná soška, připomínající pohanského božka. Plastiku tehdy získal dr. Ort z Valašského Meziříčí. Sběratel se odstěhoval do Čech a až v r. 1961 se prvnímu řediteli Valašského muzea v přírodě v Rožnově p. R. PhDr. Arnoštu Kubešovi (v letech 1960-1964) podařilo přes Prahu tento nadmíru zajímavý artefakt získat. Božek byl s největší pravděpodobností nalezen pod jednou ze dvou chalup, které stály v místě budované hráze přehrady. Níže při samé původní cestě stál rozsáhlejší objekt s čp. 106 a nad ním menší stavení s čp. 105. Obě chalupy podle původního domovního číslování z r. 1770 (čp. 167,104) alespoň umístěním, pokud není jisté nakolik i stavbou, skutečně sahají do 18. století.

Jak se soška dostala pod práh? Původní stavitelé nebo majitelé chalupy si ji zcela jistě nenechali zhotovit. Podle Kubeši byla pravděpodobně nalezena možná někde na Radhošti nebo na Pustevnách, kde podle vypravování stařička Julia Bártka z Mštěnovic, rodáka z Prostřední Bečvy – z Kněhyň, prý ještě v 18. století žil poslední „žrec", který měl v posvátném hájíčku takových bůžků několik. Tyto a podobné pověsti si u Bártků v Kněhyňách v 80. letech 19. století po večerech na besedách vykládali stařičci - pamětníci.

Přibližné stáří sošky je obtížné určit. Byla zřejmě vytesána z kvádru oranžovohnědého hrubozrnného pískovce, jehož spodní část zůstala zachována a tvoří jakýsi piedestal. Hlava a krk jsou v nepoměru vůči tělu a v současnosti jsou od něho odlomeny. Rysy tváře jsou neuměle ztvárněny a především v týlu sošky jsou zvýrazněny uši a linie vlasů. Tělo je nepoměrné a zobrazeny jsou jen jeho hlavní partie: trup, končetiny bez prstů, prsa. Oděv postavy není zřetelný, pokud ale směrem dolů rozšiřující se obrys sošky, vzadu naznačený límec a modelace zad nepředstavuje dlouhý plášť. Celková výška plastiky je 38,3 cm, výška postavy 34 cm a její půdorys 17,5 cm x 11,5 cm. Plastiku můžeme interpretovat jako stavební nebo domovní obětinu a protože nesouvisí s křesťanskou ikonologií, je naprostým unikátem.

Jiným vzácným nálezem, který přímo z Horní Bečvy dr. Kubeša nechal převést do muzejních sbírek, byl zvláštní kámen blíže neurčeného silicitu červenohnědé barvy v podobě nepravidelného nízkého válce s mírně vyklenutými podstavami. Na jedné podstavě jsou vyryty znaky V + III a hloubka jejich rytiny je 4 mm. Kámen má průměr 21 cm, výšku 11,5 cm a váží 10,25 kg. V 60. letech, kdy se o něm dr. Kubeša dozvěděl, ho u Malinů používali k zatížení „syra". Původně ho však našli pod „úhlem" dřevěné chalupy z r. 1753, jak dokládá letopočet na zbytku trámu, který byl současně též odvezen do rožnovského muzea. Kámen se nacházel pod rohem chalupy, kolem kterého se chodilo dovnitř. Když tuto starou chalupu zbořili, kopali na jejím místě sklep a v hloubce jednoho metru našli tento kámen. Bližší údaje o souvislostech jeho nálezu muzeum zaznamenané nemá. Bude ještě někdo z pamětníků vědět, ve kterém místě a u kterých Malinů tento kámen jak pecen chleba objevili? Oba předměty jako stavební obětiny jsou doklady pověr a zvyklostí spojených

s domem a jeho stavbou. Měly sloužit k jeho ochraně před zlými silami, přírodními katastrofami i před lidmi a k zajištění dostatku a štěstí pro jeho obyvatele. Nekladly se jen pod práh či nároží, ale i přímo do vazby prvního trámu. Významný byl úhel situovaný napříč proti topeništi, kde se v interiéru chalupy nacházel tzv. „svatý kout". Obětiny se ukládaly i pod stolem (obilí, mísy, talíře, peníze), postelí (věnec obilí, samorostlé dřevo v podobě kříže) a pod zdí v místě okna, aby uhrančivé oko okolojdoucího nikomu ve světnici neublížilo. Za trámy, krokve nebo lemězy i za komín se také dávaly různé předměty s ochrannou funkcí. Obětinami mohly být zvířata (zazděné živé žáby), rostliny (kořen lubečku, černobýl, laskavec), potraviny (např. miska mléka pro hada „hospodářička"), obilná zrna, mince, svěcená voda v nádobce, svěcené předměty (růžence, křížky, obrázky, sůl, byliny, kočičky nebo popel z nich), podkovy, nádoby a střepy, tzv. hromové klíny a jiné předměty. Velmi se dbalo i na prahy stodol a hlavně chlévů, aby se zamezilo přístupu zlým silám. Na Valašsku se dokonce ještě ve 20. století objevovala značně archaická forma domové obětiny, spojené s náboženským kultem mrtvých předků. Na hřbitově tajně vyhrabané kosti nebo lebky zemřelých předků se ukládaly pod práh nebo topeniště jako ochrana domu.

Jako další nálezy podobné těm zcela unikátním z Horní Bečvy Dr. Kubeša uvedl neopracovaný pískovec s náznakem hlavy medvěda, zřetelným čumákem a očima, který byl pod chalupou a našel se při orání před prostřední školou ve Vel. Karlovicích. Ve 20. letech se na rožnovských Dolních Pasekách při kopání sklepa pod chalupou našel „hromový kameň", který byl identifikován jako mlat z doby kamenné. To všechno ovšem byly jen náhodné nálezy. Je téměř jisté, že v místech starých sídel většina podobných předmětů pod zbouranými i přestavěnými chalupami nadále zůstává skryta v zemi.

Karel J. Malina

Foto: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Autor vyslovuje poděkování Valašskému muzeu v přírodě za poskytnutí fotodokumentace obou předmětů.

Prameny: ČERNOCKÝ, Vladislav: Jak se na Valašsku stavívalo. Naše Valašsko, 6, 1940, s. 173-182. KUBEŠA, Arnošt: Nálezy pod dřevěnými chalupami na Valašsku. Zprávy Oblastního muzea jihovýchodní Moravy v Gottwaldově, 1965, s. 43-44. ŠTEFAN, Ivo – VARADZIN, Ladislav: Tři kamenné stavební obětiny z Moravského Valašska. ***Archeologické rozhledy, roč. 52, 2000, č. 4, s. 698-700.***

UDÁLO SE …

ZÁKLADNÍ ŠKOLA INFORMUJE

Škola končí, jsou tu prázdniny…

Končí další školní rok, rok 2015/2016, a my bychom Vás opět rádi seznámili s výsledky našich žáků v oblasti prospěchu a chování.

Na prvním stupni se učí 120 žáků, všichni prospěli. Výborný prospěch měli tito žáci:

1. třída – *Vít Blažek, Vojtěch Blinka, Rostislav Fojtášek, Ondřej Chovančík, Ondřej Němec, Pavel Vaněk, Jiří Vašut, Hana Hatlapatková, Anna Krrashi, Vanesa Maléřová, Klára Pařenicová, Žaneta Skalíková, Lenka Závacká, Anna Závorková*

2. A třída – *Max Fárek, Lukáš Farník, Ivan Redaj, Filip Vaněk, Jan Vašut, Julie Malinová, Natálie Mikudová, Karolína Nytrová*

2. B třída – *Lukáš Hykel, Jan Smejkal, David Solanský, Erik Svatopluk Kadlec, Pavel Vašut, Tina Miranová, Eliška Vašutová, Ema Vavříková*

3. třída – *Václav Holčák, Ondřej Husička, Jakub Kubeša, Martin Mikuda, Tomáš Riegel, Tereza Kočajnarová, Anna Komnacká, Barbora Ondruchová, Erika Strachotová*

4. třída – *Daniel Tovaryš, Angela Davidson, Ema Fárková, Ema Holíčková, Aneta Kretíková, Alena Křenková, Viktorie Mazůrková, Radka Vašutová*

5. třída – *Kateřina Blinková, Zuzana Podešvová*

Na druhém stupni studuje 109 žáků, všichni prospěli. Vyznamenání získalo 40 žáků, z nich měli samé výborné tito žáci:

6. třída – *Magdalena Kadavá*

7. třída – *Terezie Blinková, Monika Botková, Markéta Vašutová*

8. A třída – *Sára Bílková*

9. třída – *Roman Maléř, Eliška Skramuská*

Ve škole hodnotíme také chování žáků. Ve druhém pololetí bylo celkem uděleno deset napomenutí třídního učitele a pět důtek třídního učitele.

Letos opouští naši školu třicet žáků z deváté třídy, dvacet pět z nich bylo přijato na maturitní obory, pět žáků na učební obory.

Všem žákům i učitelům přeji slunečné a příjemné prožití prázdnin, Mgr. Silva Vašková.

Zájezd do Trenčianských Teplic na Zelenú žabu

V pondělí 6. června se 34 vybraných žáků naší školy zúčastnilo zájezdu do Trenčína a Trenčianských Teplic. Tento zájezd pro naši školu uspořádala NADACE SYNOT založena senátorem Ivo Valentou z Uherského Hradiště.

V rámci programu zájezdu jsme navštívili Trenčianský hrad a kúpalisko Zelená žaba v Trenčianských Teplicích, kde byl pro děti připraven program a ve volných chvílích si užívaly vodu v bazénech. Všechno, včetně občerstvení měli všichni zdarma.

Děkujeme NADACI SYNOT za velmi zdařilou akci. Všichni jsme se vrátili trošku spálení, ale spokojeni a plni krásných zážitků.

Spolupráca cez monitor

V letošním roce v rámci projektu „Spolupráca cez monitor" psali žáci obou škol vyprávění, popis nebo povídku. Z každé školy bylo vybráno 15 prací a ty byly umístěny na stránky knihoskola.com. Na stránkách knihoskola.com mohli hlasovat lidé z České i Slovenské republiky. Češi vybírali a hlasovali pro příběhy, které napsali žáci z Lietavské Lúčky. Slováci hlasovali pro práce našich žáků. Hlasování probíhalo v termínu od 11. do 18. 5. 2016. Celkově hlasovalo 12 700 lidí, z toho z ČR 9623 a ze SR 3 077.

Výsledky:

Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola Horní Bečva, okres Vsetín

1. místo Josef Vahalík, 6. třída „Sen" 566 hlasů

2. místo Adriána Závadská, 8. B „Austrálie" 472 hlasů

3. místo Jakub Bil, 8. A „Beskydy" 344 hlasů

Vítězové obdrželi diplom a knihu.

Všem zúčastněným děkujeme za krásné příběhy.

A zde jsou vítězné povídky:

„Sen"

Jednoho dne se mi zdálo, že jsem se ocitl v září roku 1940 a byl jsem pilot britského letectva. Naše letiště bylo poblíž britského přístavu Dover. Druhý den jsme se zúčastnili velké letecké bitvy.

Já jsem letěl v letounu Hawker Hurricane. Po mém pravém boku letěla moje dvojka a po mém levém moje trojka. Po pěti minutách jsem spatřil velkou formaci německých bombardérů, zakřičel jsem do interimu: *„Pozor, kluci, na druhé hodině jsou Němci."* Celá letka zahnula doleva. Já jsem si hned vybral cíl. Byl to německý bombardér Heinkel 111. Zahájil jsem palbu. Zasáhl jsem jeden motor a ten začal hořet. Pak jsem se zaměřil na další cíl. Když jsem chtěl začít pálit, uslyšel jsem, že na mě někdo z interkomu volá: *„Pozor, je za tebou!"* Otočil jsem hlavu a uviděl německý stíhač. Okamžitě jsem ostře zahnul doleva a pak jsem se po několika manévrech dostal za německou stíhačku. Sestřelil jsem ji. *„Díky bohu",* řekl jsem si. Potom jsem se rozhodl, že zaútočím na další německé letouny.

Když jsem chtěl znovu vystřelit, tak se nic nestalo. V duchu jsem si řekl: *„Ajaj."*

Měl jsem prázdné zásobníky, musel jsem se stáhnout na letiště. Později se na letiště dostal i zbytek peruti. Výsledek byl takový, že se Němci rozhodli stáhnout. Potom jsme si šli odpočinout.

A jak to bylo dál už nevím, protože jsem se probudil se zvoláním tatínka: *„Vstávej, už je ráno."*

Josef Vahalík, 6. ročník

Místo, kde bych právě teď chtěla být – Austrálie

Hned jako první mě napadne Austrálie. Je to místo, které mě vždy fascinovalo. A jako malý bonus je daleko odsud, od školy a této slohové práce.

Mnohokrát jsem se zamýšlela nad tím, proč právě Austrálie, ale nikdy jsem nenašla odpověď. Říkala jsem si, že tam přece žijí ti hnusní hadi, které z duše nenávidím. I přesto je Austrálie mým velkým snem. Možná to bude těmi roztomilými koalami a klokany. A možná mojí oblíbenou skupinou, která žije právě v Sydney. Anebo také tím, že moje rodina, moji bratranci, sestřenice, tety a strýcové žijí všude ve světě, ale nikdo ještě nebyl v Austrálii. Láká mě představa té dálky mezi námi, ne že bych chtěla být daleko od rodiny a přátel, ale byl by to můj malý úspěch, osamostatnění. Ráda bych někdy žila kdekoliv v Austrálii, ale určitě nejraději mám Sydney. Láká mě představa, že stačí otevřít dveře a budu na pláži, stačí jen malý kousek a můžu zabořit prsty do písku, ale méně už ta, že budu mít slepené vlasy od mořské vody.

Už jen fakt, že právě teď je v Austrálii léto, mi vykouzlí úsměv na tváři, ale ten hned zmizí, když si uvědomím, že já musím ještě po tmě a v minusových teplotách do školy. Nejsem sice fanoušek opery, ale ta v Sydney má svoje kouzlo, i když vypadá jako zmuchlaný papír.

Když si představím, že na tak malém kontinentu se nachází dešťové pralesy i pouště současně, zachvátí mě pocit euforie. Tato země ve mně vyvolává mnoho pocitů, které ani nedokážu popsat, a i když jsem velký vlastenec, Austrálie bude vždy v mém srdci.

Adriána Závacká, 8. ročník

Beskydy

K popisu jsem si vybral Beskydy, protože jsem se tady narodil a líbí se mi zdejší příroda.

Beskydy pro mě nejsou jen místem na mapě, je to místo plné života. Od ryb v řekách, až po zpívající ptáky na špičkách stromů. V kopcích mezi kamením vyvěrají ospalé pramínky potůčků, které na jaře rozbublá tající sníh. V létě pak čekají na bouřkové mraky, které jim dodají sílu prodírat se rozpáleným kamenitým korytem, aby se mohly vlít do řeky Bečvy. Na vrcholcích hor se tyčí rozhledny, ze kterých jsou vidět vesnice, stráně a ostatní krásy zdejší přírody. Rozhledny jsou cílem mnoha turistů, kteří jsou zde poprvé nebo se zde vracejí, aby načerpali sílu z pohledu na náš krásný kraj.

Přilnou-li Beskydy člověku k srdci, vždy v nich najde kus svého domova, ať už v chládku mezi stromy vonícími pryskyřicí a zpívajícími ptáky, nebo na rozkvetlých pasekách plných omamných vůní, které člověka okouzlí. Slunce, voda, vítr a vzduch činí Beskydy nezapomenutelnými ve všech ročních obdobích.

To vše je jen zlomek toho, co se v Beskydech nachází. Každému, kdo Beskydy navštívil, se určitě vryly do paměti a možná by se tady zase rád vrátil.

Jakub Bil, 8. ročník

Zprávy z klubu důchodců

Výlet na Lysou horu a do Kopřivnice

Ve čtvrtek 16. června uspořádal výbor Klubu důchodců Horní Bečva zájezd na Lysou horu a do Kopřivnice. 44 seniorů vyjelo zvláště objednaným ekologickým autobusem z ČSAD Frýdek-Místek na nejvyšší vrchol Beskyd Lysou horu (1323 m), kde nás přivítal pracovník hydrometeorologické stanice Hornobečvan Vladimír Ondruch a provedl nás touto stanicí, seznámil s historií staveb na Lysé hoře, odpovídal na naše dotazy ohledně počasí, pohovořil o nejvyšších a nejnižších sněhových pokrývkách. Zajímavé je, že meteorologové jsou schopni předpovědět nejpravděpodobnější počasí maximálně na 3 dny dopředu. Výklad se týkal i klimatických podmínek Horní Bečvy, kde nejsou emise, pouze někdy polétavý prach způsobený hlavní silnicí a Dezou, přesto je Horní Bečva nejlepší oblast Beskyd pro celoživotní bydlení. Výklad byl velmi fundovaný a zajímavý, moc Vláďovi děkujeme. I když dole bylo slunečné počasí, na Lysé hoře se vystřídala během 2 hodin pořádná mlha, vítr, ale chvílemi vysvitlo i sluníčko a mohli jsme se pokochat překrásnými výhledy i do vzdálenějšího okolí. Po občerstvení v Bezručově chatě jsme sjeli autobusem do Raškovic na oběd a po něm naše cesta vedla do Kopřivnice, kde jsme navštívili Technické muzeum Tatry Kopřivnice. Obdivovali jsme automobily všech druhů – osobní, nákladní, požární, kočáry, navštívili jsme i expozici Emila a Dany Zátopkových, která je součástí muzea. V podvečer jsme se vraceli domů plni dojmů z míst, která jsme navštívili a budeme se opět těšit na podobné zdařilé akce, které plánuje uspořádat Klub důchodců Horní Bečva. Závěrem bychom celkově zhodnotili zájezd, o který byl velký zájem, dokonce byl převis uchazečů. Zájezd byl dotován Obecním úřadem Horní Bečva, jinak by cena byla minimálně o 100 Kč vyšší. Dotace je určena na činnost Klubu důchodců čili jeho členům, proto nečleni nemohou u podobných akcí počítat s touto výhodou. Příště budou upřednostněni členové Klubu důchodců, proto vstupte do našich řad (roční členský příspěvek činí 100 Kč).

Text: Marie Němcová, Foto: Dana Křenková

Kohútka

V neděli 29. května se zúčastnilo 8 členů Klubu důchodců Horní Bečva 15. ročníku Bezhraničního Valašení. Je to přátelské setkání Slováků a Moravanů na hřebeni Javorníku u horské chaty Kohútka. Pro všechny návštěvníky k dobré pohodě hrála cimbálová muzika Soláň a moc se nám líbilo vystoupení krojovaných skupin ze Slovenska. Pěkný zážitek nám trochu pokazilo počasí.

Text: Marie Němcová, Foto: Dana Křenková

Oslava Mezinárodního dne jógy

Dne 21. června 2016 se na Horní Bečvě zúčastnilo 33 lidí oslav 2. ročníku Mezinárodního dne jógy a zároveň 10. výročí jejího pravidelného cvičení.

Příjemné počasí předznamenalo míruplnou atmosféru při cvičení v malé tělocvičně ZŠ TGM, kterého se zúčastnilo i 6 lidí z Ostravy a Nového Jičína, kteří říkali, že na Horní Bečvu jezdí velice rádi pro nádhernou atmosféru.

Potlesk a vřelý úsměv následoval při krátkých ukázkách cvičení jógy pro děti, které předváděla Amélie Valová.

Po společném fotu u Stromu míru, kde nebyli všichni přítomní, následovalo bohaté a chutné občerstven účastníků v knihovně, které bylo přípravou na povídání předsedy JDŽ Ostrava Aleše Ďáska o pobytu na Khumbaméle v Indii s promítáním krátkých videí a fotek.

Zajímavostí pobytu byly denní teploty v hale 35-36 stupňů a venku 45-46 stupňů Celsia, které účastníci zvládali velice dobře a výsledkem bylo nejenom pročištění kloubů, ale i zlepšení celkového zdravotního stavu.

Srdečným potleskem odměnili přítomní přednášejícího a příjemný podvečer byl zakončen zpěvem Ártí.

Text: Karel Ondruch, foto: Eman Vala a Eliška Balašová

NABÍDKA VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST

POOL servis a. s.

Společnost POOL servis, a.s., 756 55 Dolní Bečva 617
průmyslová, zábavní a loterijní technika

Hledá vhodné kandidáty na pozice:

- Hlavní účetní
- Servisní elektromechanik
- Pracovník v dřevovýrobě
- Zedník

Nabízíme:

• práce na HPP ve stabilní společnosti
• možnost rozvíjet organizační schopnosti a profesně růst
• odpovídající mzdové ohodnocení
• bonusy podle výsledku práce

Písemné nabídky se strukturovaným životopisem zasílejte na email: musilova.h@nerotrade.cz, nebo volejte na tel : + 420 725 571 006

INZERCE

Kamionová doprava a prodej sypkých hmot

vše za příznivé ceny

- dopravíme v jakémkoli množství
- kamenivo, štěrky, písky apod.
- prodej dřevěných pelet nejvyšší kvality

Ing. Zdeněk Kretek, tel.: 604 646 310

TOTÁLNÍ VÝPRODEJ

zn. VANDENBERG a RAVANNI

za velmi nízké ceny
ve čtvrtek 7. července 2016
9-16 h. v sále restaurace STARÉ ČASY

POZVÁNKA

AREÁL ZAVADILKA ZVE NA TRADIČNÍ DNY GULÁŠE A PIVA

Poslední víkend v červenci ve dnech 29.–31. 7. 2016
se v Areálu Zavadilka v Prostřední Bečvě již tradičně konají Dny guláše a piva.

V pátek a sobotu vystoupí v Areálu Zavadilka hudební skupiny hrající rock, folkrock, country, ale i současný pop a nedělní odpoledne se bude nést ve znamení dechových hudeb jak z České, tak Slovenské republiky. Nedělním odpolednem bude provázet známý redaktor a moderátor Artur Kubica z ostravského Rozhlasu. Pro všechny návštěvníky je připraven velký výběr gulášů (např. dančí, kančí, srnčí, jelení, valašský skopový, maďarský, bačův v chlebě, formanský s klobásou) připravovaných výhradně v kotlích nad přímým ohněm a před očima hostů Areálu Zavadilka. Ten, kdo neholduje gulášům, může ochutnat točená piva různých výrobců a značek, speciality z grilu a udírny, nebo posedět u valašského frgálu a dobré kávy.

V sobotu navíc proběhne druhý ročník soutěže ve vaření guláše – Zavadilský kotlík.
Zájemci o přihlášku do soutěže se mohou informovat o podmínkách na tel. 723 532 615.

Aby si hosté areálu mohli odpočinout, myslí pořadatelé také na jejich děti, o které se postarají profesionální baviči a rovněž je pro ně připraven zábavní park s dětským hřištěm, lanová pyramida, dětská herna, šipky, billiard, fotbálek, ping-pong, lanová pyramida, golf a jiné atrakce.

POZVÁNKY

NEDĚLNÍ HUDEBNÍ ODPOLEDNE V AREÁLU ZAVADILKA

Každou neděli
během měsíců červenec-srpen
vystoupí od 15 hodin kapely různých žánrů.
Srdečně zvou pořadatelé

My jsme Valaši

Mezinárodní festival dechových hudeb

Zavadilka 2016

31.7. Prostřední Bečva od 14:00 Areál Zavadilka

Festivalem Vás provede moderátor ostravského rozhlasu Artur Kubica

Vystoupí:

Loštická Veselka

Lieskovanka (Sk)

Záhořané

Považská Veselka (Sk)

Fryštácká Javořina

NERO TRADE

Areál Zavadilka

Obec Prostřední Bečva

Festival se uskuteční v rámci dnů guláše a piva
Srdečně zvou Záhořané u příležitosti 10. výročí

Vstupné 50 Kč
děti do 15 let zdarma

TJ sokol Horní Bečva
pořádá

v sobotu 30. 7. 2016

od 13:00 hod.

na fotbalovém hřišti
TJ SOKOL Horní Bečva

TURNAJ ÚDOLÍ 2016

Občerstvení zajištěno

Srdečně zvou fotbalisti

Více informací
na Facebooku
TJ SOKOL Horní Bečva

POZVÁNKY

SDH Horní Bečva

1906 - 2016

Vás zve na oslavy 110.let
založení hasičského sboru.

13.8.2016

Myslivecký spolek Hubert Bečvy

zve srdečně všechny příznivce myslivosti, přírody a dobré zábavy na tradiční

Myslivecký výlet

Dne 23. 7. 2016 od 18.00 hod.

v areálu MS Hubert Bečvy v Horní Bečvě.

Hudba: Horňané

Občerstvení: zvěřinový guláš, domácí klobásy, gril. speciality, pečené kančí se zelím, pivo, alko i nealko nápoje

Vstupné 50,-Kč

Přejeme dobrou zábavu, na Vaši přízeň se těší myslivci.

POZVÁNKY

II. setkání ku příležitosti

101 let turistického cíle

Kotlová

9. července 2016 v 15.00 hod.

PROGRAM:

Hudba, Dudák, soutěže v pasekářských zvyklostech a tradicích.

Srdečně vás zvou místní pasekáři.

Setkání se uskuteční pod záštitou obcí:

HORNÍ BEČVA VELKÉ KARLOVICE HUTISKO-SOLANEC

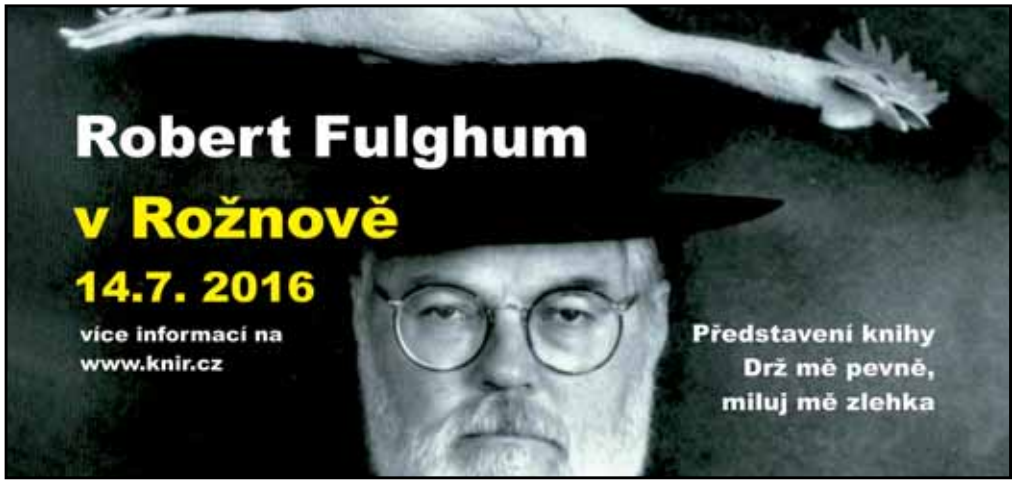

INZERCE

PŮJČOVNA ZAHRADNÍ TECHNIKY

Štípačka dřeva Scheppach HL 1500

Benzínový zahradní drtič PROMA MZD-13/2

tel.: +042 737 579 378

POZVÁNKA

HAFEROBRANÍ

16.7.2016 v 15.00 hod.

Horní Bečva areál u myslivců

HAFEROVÁ OCHUTNÁVKA
NETRADIČNĚ TRADIČNÍ POKRMY S HAFERAMA,
HAFEROVÉ PIVO
PROGRAM PRO DĚTI
OD 17.00 hod. HRAJE
KAPELA BeSmart 39
TĚŠÍME SE NA VÁS

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ HAFEŘÁK
zájemci o účast se mohou přihlásit na emailu: haferobrani@seznam.cz, nebo na tel.: 736 131 190
Podmínky soutěže : Hafeřákem se rozumí 1 celý klasický vdolek z kynutého těsta, s posýpkou, tvar libovolný. Hodnotit se bude chuť, vůně, ale také vzhled.
CENA PRO VÍTĚZE:
8 CHODOVÉ DEGUSTAČNÍ MENU v restauraci Albert Málek pro 2 osoby

Zpravodaj vydává Obecní úřad - Kulturní zařízení Horní Bečva. Povoleno OK ONV Vsetín pod č. 403-14-30-84 mú.
Zpracování příspěvků Marcela Školová e-mail: knihovna@hornibecva.cz nebo zpravodajhb@seznam.cz. Redaktor: /TB/ Tereza Bártková.
Uzávěrka příspěvků k 25. dni v měsíci. Tisk: Tiskárna Brázda, Hodonín, www.tiskarnabrazda.cz.